

LÄGRE CALIFORNIEN,

"TIERRA PERFECTA,"

ELLER

"DET FULLKOMLIGA LANDET."

DEN FRUKTBARA LANDSTRÄCKA SOM EGES OCH UTBJUDES
TILL FÖRSÄLJNING AF

The International Company of Mexico.

DESS FÖRHÅLLANDEN

FRAMSTÄLLDA I SKILDRINGAR UNDER EN RESA DIT

FÖRLIDEN VINTER

AF

A. ROMANDER.

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

GÖTEBORG.

GÖTEBORGS HANDELS- OCH TRYCKERI

1888.

LÄGRE CALIFORNIEN,

"TIERRA PERFECTA,"

ELLER

"DET FULLKOMLIGA LANDET."

DEN FRUKTBARA LANDSTRÄCKA SOM EGES OCH UTBJUDES
TILL FÖRSÄLJNING AF

The International Company of Mexico.

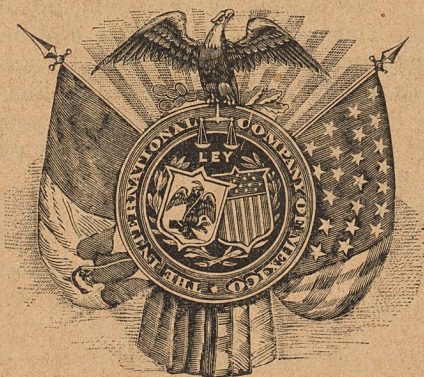
DESS FÖRHÅLLANDEN

FRAMSTÄLLDA I SKILDNINGAR UNDER EN RESA DIT

FÖRLIDEN VINTER

AF

A. ROMANDER.

GÖTEBORG.

GÖTEBORGS HANDELSTIDNINGS AKTIEBOLAGS TRYCKERI
1888.

FÖRORD.

Härmed erbjudes en skildring af Lägre Californien, författad af en af tvenne bröder Romander, som reste dit under hösten år 1887 och nu återkommit för att göra en kort påhälsning. Många gånger har frågan genom bref stälts till mig, om några svenskar rest dit, från hvilka man kunde få höra deras omdömen om detta beprisade land. Till alla, som förut tviflat på de stora förmåner, som framhållits, gifves nu ett tillfälle att få del af hvad en landsman, som varit der, sjelf sett och hört.

Herr Romander ansåg emellertid icke nödvändigt att göra några resor inåt detta vidsträckta fält; hvad han såg vid tröskeln af landet, så att säga, tillfredsställde alla hans framtida förhoppningar, och som han hade vänner och bekanta här i landet, önskade han delgifva dem sina utsigter för en treflig framtid genom att så fort som möjligt tillgodogöra sig de der erbjudna förmånerna. Han reser följaktligen åter dit den 8 Juni från Göteborg via Liverpool och New York. De, som önska att i sällskap med honom och under hans ledning företaga resan dit, böra så fort som möjligt anmäla sig för erhållande af vidare underrättelser.

Enligt senaste nyheter från Lägre Californien äro många svenskar stadde på flyttning dit. Sist erhållna tidning innehåller, att 50 svenska familjer tagit land i San Rafael-dalen, troligen desamma som från Kansas hade ämnat sig dit under ledning af en Herr Erik Jonsson, och köpt land för öfver en million kronor. Från Minnesota förväntades äfven en stor koloni under ledning af en Herr Hansson. De hade utvalt San Tomas-dalen, och enligt sista brefvet från Landkommissionären ankomma svenskar dit från alla trakter, så man behöfver ej befara, att hvad nationalitet beträffar finna sig ensam der. Från Sverige resa äfven hvarje vecka åtskilliga personer.

De som önska små kartor eller beskrifningar på engelska, kunna erhålla sådana af undertecknad.

Göteborg i April 1888.

G. W. Schröder,

Magasinsgatan N:o 3.

»Om någonsin jord, himmel och luft förenat sig om
en inbjudning, så är det hit.»
(Tidningen »San Diego Daily Sun».)

»Utsigten är förtrollande.»
(Tidningen »Alta California».)

LÄGRE CALIFORNIEN. x

Inledning.

Lägre eller Mexikanska Californien ligger omedelbart söder om Förenta Staternas eller Öfre Californien. Det begränsas i öster af Californiska viken och i vester af Stilla hafvet. Under sista århundradet har det faktiskt varit så godt som obefolkadt på grund af politiska, kommersiella och geografiska förhållanden, och likväl har det ett klimat, en jordmån och ett läge, som torde vara oöfverträffadt om ens uppnådt någonstädes. Tills helt nyligen har det varit endast mexikanska medborgare tillåtet ega jord inom republiken, och dessa hade tillräckligt fält för sin verksamhet på sjelfva fastlandet för att ej behöfva flytta ut till denna från moderlandet så godt som alldeles afskiljda och på kommunikationer alldeles blottade halfö. Nu söker likväl mexikanska regeringen, i likhet med sin verksamme anglo-saxiske granne, att draga immigrationens ström till detta område och har därför uppgjort en plan till den californiska halföns kolonisering. Till det ändamålet har regeringen genom ett särskilt kontrakt, som af de främsta såväl mexikanska som amerikanska auktoriteter förklarats fullkomligt betryggande och tillfredsställande, sålt den norra hälften af halfön, ett område 300 mil i längd och 100 mil i bredd, till ett stort bolag af framstående amerikanska och engelska kapitalister, "the International Company of Mexico". Deras verk är det nu att skaffa detta område en verksam och framåtsträfvande befolkning, att der anlägga städer och hamnar och på allt sätt befordra landets kommersiella och industriella utveckling. Till underlättande häraf har regeringen gifvit dem, som genom bolaget köpa jord derstädes, skattefrihet under 20 år samt tullfrihet för deras hästar, redskap, utsäde och dylikt, hvarjemte alla industridkare under 16 års tid ega fritt införa råmateriel för sin verksamhet. Deremot äro jordbrukets alster samt alla fabrikat belagda med höga införseltullar.

Hvad bolaget under den korta tiden från början af sin verksamhet redan uträttat, är verkligen storartadt. Det har redan ett antal större och mindre ångare, som med bidrag af mexikanska regeringen upprätthålla en regelbunden trafik mellan halfön och hamnarne norrut i Öfre Californien som ock med städerna söderut i

Mexico. Helt nyligen påbörjades, äfvenledes med understöd af mexikanska regeringen, arbetet å tvenne jernvägar, som komma att direkt förbinda den californiska halfön med det öfriga Amerikas storartade jernvägsnät. För närvarande utgöres hufvudförbindelsen med den yttre världen af dagliga ångare mellan San Diego, den närmaste hamnen inom Förenta Staterna, och Ensenada inom bolagets område, ett afstånd af omkring 70 mil. Denna sistnämnda stad utgör, dels till följd af denna sjökommunikation, dels ock på grund af sitt fördelaktiga läge vid den herrliga Todos Santos-viken, höggvarteret och basen för alla operationer inom landet. Der bor också guvernören för norra hälften af halfön, och en besättning af 200 man mexikanska trupper finnes förlagd derstädes. I Ensenada finnes läkare och apotek samt ett större antal butiker och ett tjugutal fabriker. Ett universitet för Lägre Californien är under anläggning och flera kyrkor finnas redan. Staden har telefonförbindelse med San Diego. I Januari förlidet år fans i Ensenada endast mexikanska regerings tullhus samt dessutom några få hyddor. Staden har nu en befolkning till ett antal af c:a 2,500 samt en mängd vackra hus och villor och en vacker, lofvande parkanläggning.

Omkring 7 mil från Ensenada ligger på en platå, som sakta sluttar ned mot Todos Santos-viken, en nyanlagd stad, San Carlos. Strandbrädden mellan Ensenada och San Carlos är jemn och fin som ett golf samt utgör vid lågt vatten — tidvattnet stiger här 4 å 5 fot — den mest imponanta promenad i världen. Den fina sanden är så hårdt sammanpackad, att hästhofvar och vagnshjul knappt lemna ett märke efter sig deri. Med sitt härliga och fria läge lofvar denna stad att blifva ett hem för de rike, som söka sin tillflykt undan österns stränga vintrar och heta somrar. Då de planteringar och anläggningar, som här äro beslutade, blifvit fullbordade, torde man få svårt att finna en vackrare och angenämare plats.

Midt emot Ensenada, omkring 16 mil öfver viken, ligger Punta Banda. Der finnas varma mineralkällor — vattnet smakar ungefär som buljong — hvilka i förening med det utmärkta läget för hafs- och insjöbad otvifvelaktigt komma att göra denna plats till en af de mest omtyckta kur- och badorter på Stilla hafskusten, för att ej säga mera. Mellan Ensenada, San Carlos och Punta Banda är en ångspårväg under anläggning.

Ungefär 100 mil längre söderut ligger vid en utmärkt hamn kompaniets andra stad, San Quentin. I närheten deraf finnas vidsträckta saltfält, som lemna stora kvantiteter af denna nödvändighetsvara. Flera andra städer äro under anläggning, men äro de ännu af ringa eller ingen betydelse.

Allmän beskrifning, jordmån, klimat, flora och zoologi.

Midt genom halfön sträcker sig från N.N.V. till S.S.O. en bergskedja, som på sina ställen höjer sig ända till 10,000 fot öfver hafvet och mera. Bergen äro betäckta af jord, så att nästan ingenstädes sjelfva bergarten synes i dagen, hvilket ger dem utseendet af ofantliga jord- eller sandåsar. Från denna kedja utgå sedan i alla riktningar lägre bergsträckningar, som nå ända till hafvet, alla af samma beskaffenhet. Dalarna, som än hopträngas till trånga raviner, än milsvidt utbreda sig mellan de omgifvande högslätterna och bergen, genomflytas af floder eller bäckar, af hvilka största antalet hålla vatten hela året om. I likhet med de flesta floder å Stilla hafskusten försvinner dock vattnet vid mynningen i den uppslammade sanden, så att floden der synes fullkomligt uttorkad. Man behöfver dock endast gräfvä ett spadtag eller två i den lösa sanden för att få se vattnet framsippra. Från dalarna, som vanligen med någon ringa sluttning mot hafvet utbreda sig fullkomligt jemt och slätt som golf, kommer man, efter att ha bestigit en ofta temligen brant stigning, 30 à 40 fot eller mera i höjd, till vidsträckta högslätter, här kallade "mezas", som med en sakta stigning likaledes alldeles jemt höja sig mot bergen. Några af högslätterna äfvensom af dalarna äro dock temligen brutna och kuperade, men likväl nästan alltid odlingsbara. Jorden är lös och oaktadt den rika grönskan under regntiden göra dock gräsrotterna intet hinder för plöjning och odling, hvilket ock betydligt underlättas af den på de flesta platser fullkomliga frånvaron af sten. En del af bergssluttningarna äro ej brautnare än att de kunna planteras, och äro de vanligen de bästa platserna för frukt- och vinodling. På en del ställen i det inre af landet äro flodstränderna bevuxna med skogar af ek, sycamore, pil och andra träd, under det bergssluttningarna betäckas af furuskog. Men i allmänhet förekomma såväl i dalarna som ock å högslätterna och bergen endast enstaka buskar och träd. Vegetationen i öfrigt består af åtskilliga gräs- och kaktusarter, en palmväxt, den s. k. yucca-palmen, och en mångfald örter. De californiska blommorna äro bekanta för sin stora färgprakt. Under regntiden, som varar från November till April, och under försommaren är hela landskapet friskt och grönt, men under eftersommarens torra förvisnar det gröna täcket och hela landskapet gör då först ett ödsligt och dystert intryck, som dock snart nog försvinner, sedan man af växtligheten vid något plantage kunnat göra sig en föreställning om, hvilken ofantlig produktionsförmåga denna till utseendet så torra och ofruktbara jord eger. Dalarna samt en del af de lägre "mezas" torde lämpa sig bäst för majs, tobak och bomull samt för våra vanliga sädesslag, rotfrukter och grönsaker i allmänhet. De högre "me-

zas“ frambringa bäst sädeslagen samt rotfrukter och grönsaker och en del af dem äro utomordentligt passande till boskapsskötsel. Nästan på all jord odlas med stor vinst vindruvfor, apelsiner, citroner, oliver, fikon, ananas äfvensom våra vanliga äpplen och päron samt persikor och dylikt. Planterade smultron blomma och lemna frukt hela året om. Bananer och dadlar samt flera andra slags palmer jemte ormbunkar och verkligt tropiska växter trifvas förträffligt och man kan svårligen göra sig en föreställning om den mångfald af växtarter, som här kunna påträffas i en enda liten trädgård.

I bergstrakterna lär tillgången på ädla metaller samt på koppar, jern och kol vara ej obetydlig. En del grufvor bearbetas redan och lemna tillfredsställande resultat.

Jordmånen är lös ler- eller sandblandad mylla på ett lager af lera, sand eller kalksten. På en del höglätter finnes den för fruktodling så berömda hårda, röda jorden. Matjorden vexlar i djup från tre till tio fot.

Någon har sagt, att den som köper land i Californien, får betala 25 % af priset för jorden och återstoden eller 75 % för klimatet. Dermed vare huru som helst, men ett ovedersägligt faktum torde vara, att Californien har ett det jemnaste och mildaste klimat, hvarom man har någon kunskap. Lika säkert är det väl också, att den egentliga orsaken till den märkvärdiga växtlighet, som man här får se, är det herrliga klimatet.

Genom höga bergskedjor är Californien skyddadt från de om sommaren heta luftströmmarne från det inre af fastlandet och der till komma de svalkande hafsbrisarne från båda kusterna, hvilket allt gör att värmen om sommaren aldrig blir besvärande. Den som länge arbetar i solskenet känner nog, att temperaturen är hög, men så snart man kommer i skuggan, märker man genast, att man kommit till ett helt annat klimat än det i Amerikas östra och mellersta stater. Termometern visar under sommaren sällan öfver + 33° Celsius och sjunker under vintern aldrig ned till fryspunkten. Man är lika klädd sommar som vinter och begagnar alltid ylle närmast kroppen. Sommarnätterna äro alltid svala, så att man kan njuta en sund och uppriskande sömn äfven under sjelfva högsommaren. Ett talande bevis för klimatets jemnhet och mildhet är, det många familjer bo i tält hela året om. Den nordiska vintern motsvaras här af en regntid, som börjar i November och räcker till slutet af April, regnet faller jemt, mildt och uppriskande som ett vårregn, ymnigt men ej stridt eller åtföljdt af starka vindar eller åska. Anmärkningsvärdt är det förhållandet, att det nästan uteslutande regnar nattetid. Dagarne deremot äro äfven under regntiden oftast vackra med klar och hög himmel samt en strålande varm sol. På högre platser fordras dock konstgjord bevattning, men är regnfallet rikligt nog att på de lägre “mezas“ och i dalarna tillförsäkra jordbrukaren en god skörd af all gröda, som planterats i rätt tid. I en del dalar kunna till och med två à tre skördar om året påräknas af vissa

alster. Som vatten finnes öfverallt på 10 till 40 fots djup, och då en bris nästan ständigt blåser från hafvet, kan man hvar som helst för temligen ringa kostnad medels s. k. vindpump få upp allt det vatten, som behöfves för bevattning af ett mindre område. Flera större bolag ha ock bildats för att på därför lämpliga platser upp-dämna floderna och derigenom samla tillräckligt med vatten för bevattning af hela den kringliggande trakten.

Af rofdjur fins här endast prärievargen, som är farlig blott för hönsgårdarna, en och annan vildkatt samt några hökar och örnar. Äfven af matnyttigt villebråd förekomma endast få arter, men dessa i så mycket större antal. Den i Amerika vanliga lilla haren finnes öfverallt, och mängden af vaktlar är ofantlig. Bland bergen påträffar man då och då rådjur, ehuru i mindre antal.

I strömmarna och vid hafskusten formligen hvimlar det af sjöfogel. Tillgången på fisk är ock riklig. — Antalet vilda bisamhällen är mycket stort, och den honung, som här samlas, är af framstående beskaffenhet.

Af giftiga reptilier fins endast skallerormen, men äfven denna är sällsynt. De annorstädes i Amerika så fruktade "moskitos" eller myggen finnas ej många här. De enda insekter, som förekomma talrikt nog att bli besvärliga, äro flugorna och ett slags loppor. De senares tillvaro märkes ofta nog alls icke af mängen.

Medborgareskap och kolonist.

Den som köper land i Lägre Californien, skall inom sex månader efter köpet på behörig ort anmäla, huruvida han önskar blifva mexikansk medborgare eller föredrager kvarstå vid sitt förra medborgareskap. Om sådan anmälan ej inom nämnda tid blifvit gjord, är köparen utan vidare mexikansk medborgare. Men om han ej vill bli sådan, kan han anmäla sig som "kolonist". Äfven detta står i hans fria val. Som kolonist är han, till skilnad från den mexikanske medborgaren, fri från militärtjänst och har inga andra skyldigheter än att ställa sig republiken Mexicos lagar och författning till efterrättelse. I gengäld gifver staten ett så fullkomligt skydd till lif och egendom, som en medborgare i något land på jorden kan erhålla. Mexicos lagar och författning äro nästan en kopia af Förenta Staternas, och förklaras af dem, som känna till saken, i vissa fall vara ännu mer tryggande och tillfredsställande. Som kolonist är han vidare fri från skatt under 20 år och får tullfritt införa all sin personliga egendom — om han är handverkare sina verktyg och om han är jordbrukare sina hästar, redskap, utsäde och sådana lifsförnödenheter, som ej lätteligen kunna skaffas på platsen.

Man får köpa hur mycket eller hur litet land man önskar. Enda begränsningen är ens egna tillgångar.

Pris å land, landtprodukter, boskap etc.

Priset å land varierar från 2 till 100 dollars per acre, beroende på läget och arten af jord. Sålunda är jorden dyrare i dalarne än å "mezas", och dyrare å de lägre "mezas" än å de högre och slutligen dyrare å de högre "mezas" än å bergsslutningarna. Vidare är det ju klart, att jorden i närheten af städerna är dyrare än längre derifrån. För \$ 15 å 20 per acre kan man dock få god jord i ej alltför aflägsset belägna dalar. Det förefaller en med förhållandena obekant, som om dessa priser för alldeles obruten jord skulle vara alltför höga, men då man tager afkastningen i betraktande, är det i sjelfva verket orimligt billigt. I Maneadero, der jorden kostar omkring \$ 75 per acre, lemnade förlidet år 100 acres, lagda i majs, hvete, korn, hafre, potatis och grönsaker en afkastning af \$ 8,000, hvilket gör \$ 80 per acre för första året. Det låter otroligt, men är dock ett *fullbordadt faktum*. Majsen växer i medeltal 12 å 15 fot hög, hvete och hafre 6 å 8 fot o. s. v. Röjningsarbetet är, som förut nämnt, mycket lätt till följd af jordens lösa beskaffenhet. En man beräknas kunna röja en acre eller mera om dagen. För jemförelsens skull må nämnas, det odlad jord med fullt bärande fruktträd i Öfre Californien beräknas lemna en årlig medelafkastning af \$ 150 per acre. På enskildta ställen lemnar jorden ända till \$ 300 per acre. Priset å jord är också i Öfre Californien ofantligt högt, från \$ 100 till 1,000 per acre. Då man hör sådana siffror, kan man ju säga, att jorden i Lägre Californien är ytterst billig. Säkert är dock att priserna äfven här om några år komma att ställa sig helt annorlunda, och det torde ej vara för mycket sagdt, att prisen inom 10 år komma att mångdubblas.

I Californien i allmänhet är betalningstiden mycket kort. Man kan ej der, som i de mellersta staterna köpa land på 10 års afbetalning, utan brukar längsta anståndet vara omkring 2 år. I Lägre Californien gör bolaget allt för att tillmötesgå blifvande kolonister och sätta dem i stånd att förbättra sin gård på bästa sätt. De ha sålunda inga förut bestämda betalningsvilkor, utan betrakta hvarje affär för sig särskildt. Man bör dock alltid vara beredd att betala minst en fjerdedel kontant. Å återstoden beräknas vanligen 8 % ränta, tills betalning sker. Om hela beloppet kontant betalas, lemnas 5 % kassarabatt.

Landtbruksprodukter betinga för närvarande orimligt höga pris. Dessa kunna dock, hvilket ock helt säkert kommer att inträffa, då en större del af landet blir odladt, betydligt sänkas och likväl lemna en rik behållning. Nu kostar hvete, majs, korn och hafre cirka \$ 4 å 5 för 100 *ℓ.*; mjöl \$ 4.50 för 100 *ℓ.*; hö omkring \$ 40 för ton om 2,000 *ℓ.*; potatis 5 cents, andra grönsaker 5 å 10 cents för *ℓ.*; smör och ost 40 å 50 cents samt rökt skinka 40 cents per *ℓ.*; ägg betalas med 40 cents per dussin och för mjölk, hvarå tillgången är ytterst begränsad, stiger priset ibland ända till \$ 1 per gallon.

Arbetshästar kosta från \$ 75 till 150, en mjölkko från \$ 40 till 70. Vilda, d. v. s. ej inkörda, hästar samt åsnor äro vanligen mycket billiga.

Pris å arbete, redskap, byggnadsmateriel o. d.

Arbete betalas här i allmänhet ganska högt. Goda timmermän och andra handverkare erhålla \$ 4 à 4.50 samt vanliga arbetare \$ 2 à 2.50 om dagen. Jordbruksarbetare få \$ 1.50 à 2 om dagen samt maten. Mat och logi kosta nu på ett logi omkring \$ 8 i veckan. Dock blir det otvifvelaktigt snart nog tillfälle att kunna erhålla inackordering till billigare pris. Tills vidare åtminstone finnes alla de arbetare, som erfordras på platsen, hvarför det ej är rådligt resa dit endast för den högre arbetslönens skull, om man ej på förhand har plats garanterad. Bolaget befattar sig dock ej med att skaffa något arbete, ty dess ändamål är blott att skaffa in arbetsgifvare.

I Ensenada kan man nu erhålla alla redskap och all byggnadsmateriel som kunna erfordras. Plogar och harfvar kosta \$ 7 à 10, en hästräfsa \$ 40 och en slätter- och skördemaskin \$ 90. Yxor, spadar, hackor, högafflar, grepar och räfsor kosta ungefär 75 cents stycket.

Bräder och sparrar kosta \$ 20 à 30 per 1,000 löpande fot, bättre kvaliteter \$ 40. Spån, sågade, \$ 4.50, klufna \$ 2.50 för 1,000 stycken. Färdiggjorda fönster och dörrar kosta \$ 2.50 à 4. Tegel kostar i Ensenada \$ 10 à 12 för 1,000 stycken. Ett tämligen stort tält, tillräckligt för en mindre familj, kan erhållas fullständigt med alla tillbehör för omkring \$ 25. En parsäng med resårbottnen och madrass, en byrå med spegel, en lavoar samt två stolar och en gungstol kunna fås för cirka \$ 20. En liten kokspis för \$ 6 à 10. Öfriga husgeråd äro ungefär i proportion härmed. Som ved endast åtgår till matkokning, och en hel del härtill använda fotogénkök, är åtgången af bränsle ringa. Veden kostar i Ensenada \$ 4 à 5 per famn och utgöres vanligen af röd-ek eller mahogny. I dalarna är tillgången på ved fullt tillräcklig för nybyggarens första behof. Stängsel begagnas mycket litet och göres fördelaktigast af stängseltråd. Häckar växa dock mycket hastigt, och ersätta de stängsel mycket väl.

En familj kan här lefva på afkastningen af 25 acres jord eller mindre. Då man nu tager i betraktande, att man här med ringa arbete kan producera alla de förut uppräknade varieteter af frukt, säd och grönsaker, att höns och svin i den jungfruliga jorden kunna på egen hand skaffa sig nästan all den näring de behöfva, att boskapen kan vistas ute hela året om, att tillgången på matnyttigt villebråd och fisk är riklig, att man ej behöfver under en lång och svår vinter förtära hvad man möjligen lyckats hopspara under som-

maren utan i dess ställe hela året om kan bruka jorden, skall man lätt kunna öfvertyga sig om, det man svårigen kan finna ett land, der en familj med små tillgångar kan finna ett bättre tillfälle, icke blott att förtjena sitt lifsuppehälle utan äfven att föra ett angenämt lif uti det herrligaste klimat och att af besparingarne bilda sig ett kapital till betryggande undan lifvets stormar i ålderdomens sena höst.

Om detta lilla försök till skildring af Lägre Californien och dess förhållanden kunde lända dem af mina landsmän som ämna emigrera till Amerika, till någon nytta, så vore ändamålet med det samma vunnit.

Vesterås i April 1888.

Axel Romander.

Förklaringar.

Märket \$ betyder dollars, dels mexikanska, dels amerikanska;

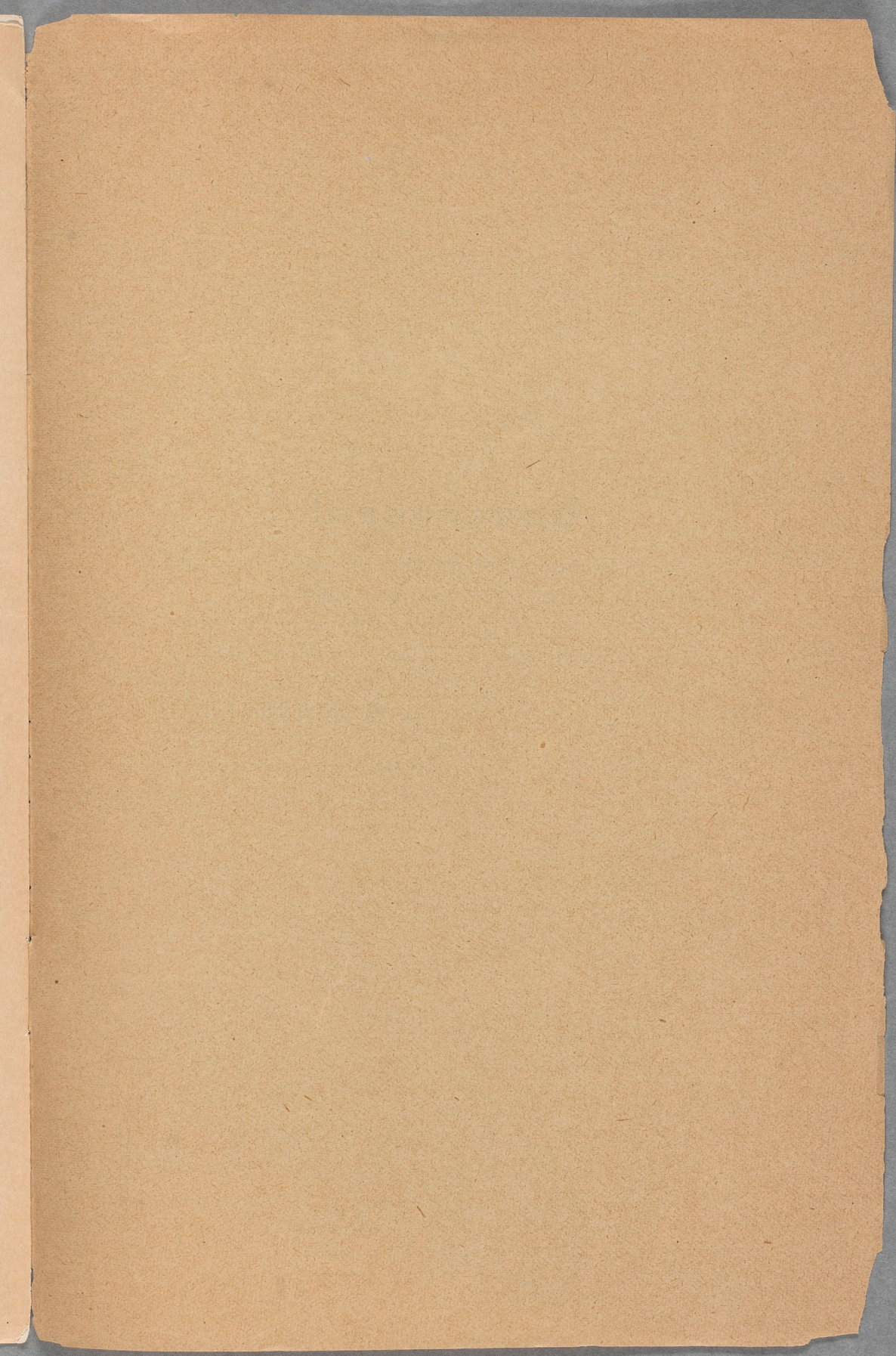
1 dollar amerikanskt mynt = c:a kr. 3: 80;

1 dollar mexikanskt mynt = c:a kr. 3: —;

1 acre = c:a 27 kappland;

Alla afstånd räknade i engelska mil, hvaraf c:a $6\frac{3}{4}$ gå på 1 svensk mil.

Ett engelskt skålpund är något mer än ett svenskt.

Observera!

Kompaniets utfärdade illustrerade beskrifningar och kartor, erhållas fritt af undertecknad.

Vexlar säljes på Amerika, samt ombesörjes penningars försändande till alla der uppgifna adresser.

G. W. SCHRÖDER
GÖTEBORG.

N:o 3, Magasinsgatan.